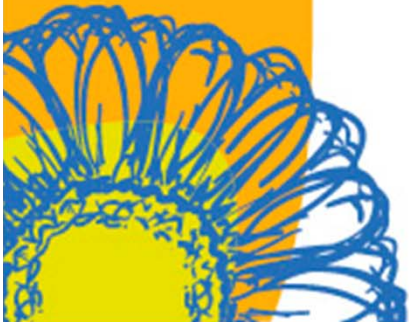

Thema 2

Verzorging

Les 5: GHROKA 1

Doelen

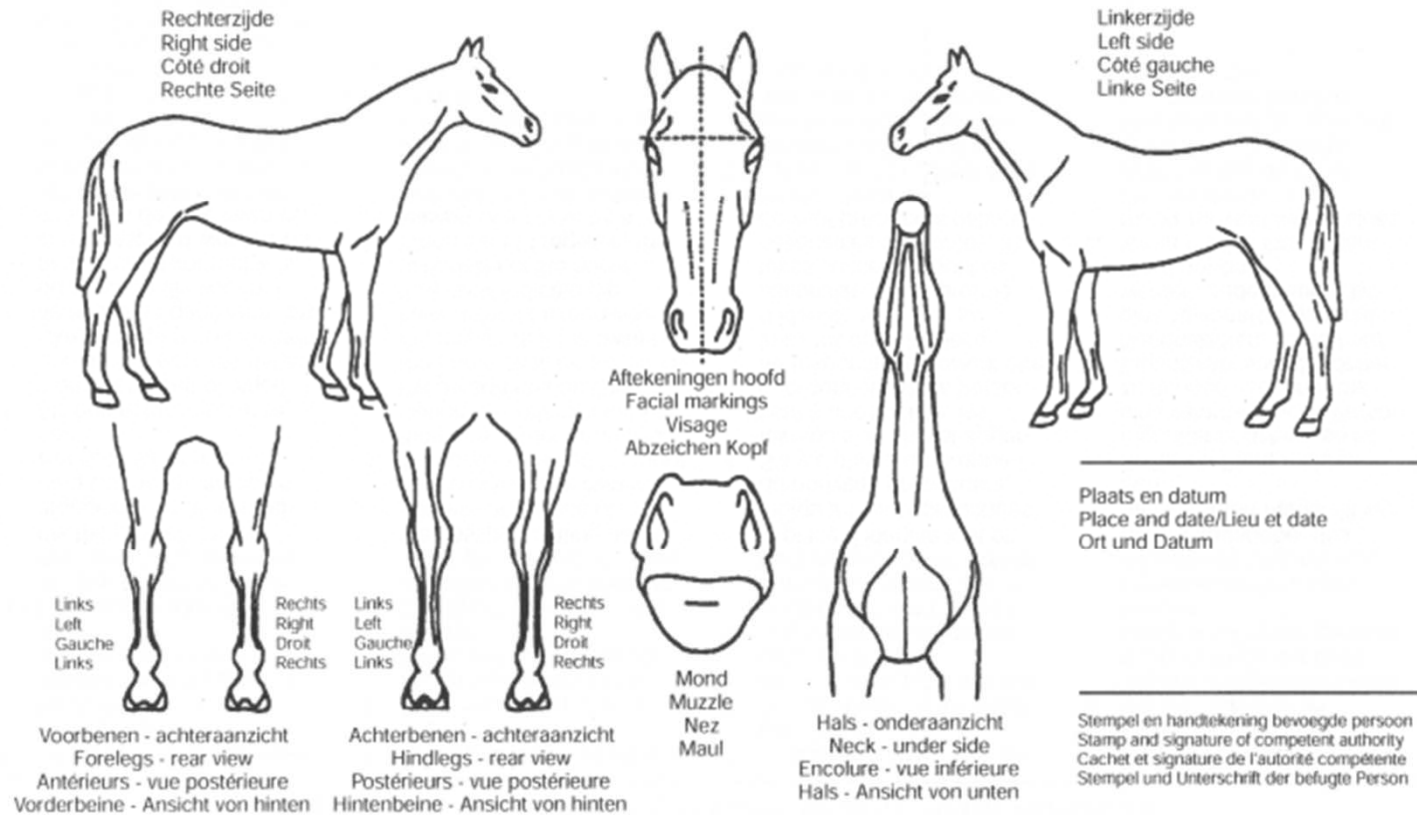
Aan het eind van de les kun je:

- uitleggen waar GHROKA voor staat
- uitleggen hoe je het geslacht van een paard kunt vaststellen
- uitleggen hoe je de schofthoogte van een paard kunt vaststellen
- het verschil tussen ras en type beschrijven
- uitleggen hoe je de ouderdom kunt inschatten
- verschillende kleuren herkennen en beschrijven

Oriëntatie

SCHETS OUTLINE DIAGRAM/SIGNALEMENT GRAPHIQUE/DIAGRAMM

Het signalement

Het signalement is opgebouwd uit een aantal vaste onderdelen. De volgorde waarin deze onderdelen worden genoemd staat vast.

Wie kan de onderdelen van het signalement opnoemen?

De eerste letters van ieder onderdeel van het signalement vormen samen het woord: GHROKA

Signalement

G

Geslacht

H

Hoogte

R

Ras

O

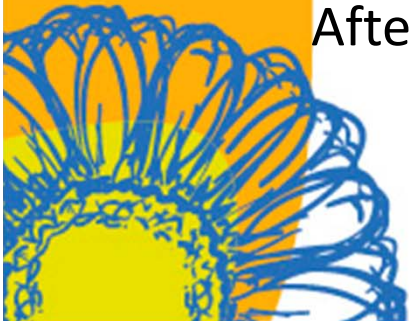
Ouderdom

K

Kleur

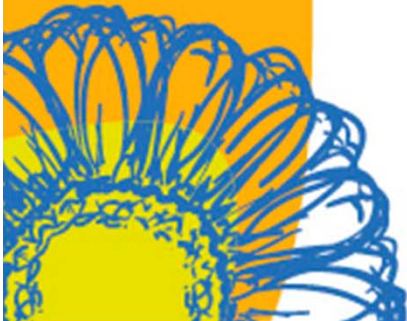
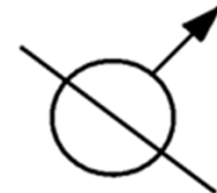
A

Aftekeningen

Geslacht

- Er zijn drie mogelijkheden:
- Merrie
- Hengst
- Ruin (= gecastreerde hengst)

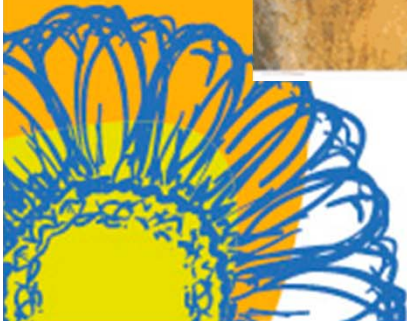
Geslacht: Merrie

Een merrie heeft onder de staart twee openingen:

- De bovenste is de anus
- De onderste is de vulva (of kling)

Tussen de achterbenen heeft een merrie een uier met twee spenen

Geslacht: Hengst en ruïn

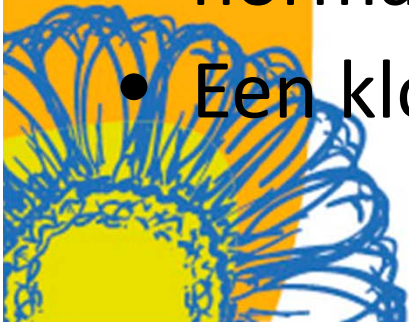
- Een hengst en een ruïn hebben onder de staart 1 opening, de anus
- Onder de buik bevindt zich de koker met daarin de penis
- Tussen de achterbenen zit bij een hengst het scrotum met daarin twee testikels, bij een ruïn is deze door castratie niet aanwezig

Geslacht

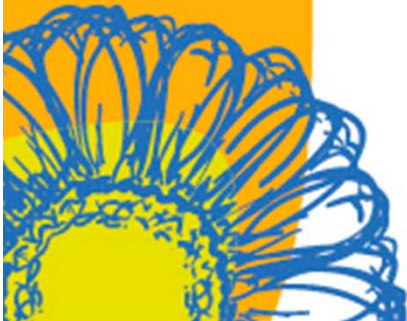
Klophengst

- Een klophengst is een hengst waarvan 1 of beide testikels niet zijn ingedaald
- Een dubbelzijdige klophengst is niet vruchtbaar, omdat het sperma te warm is
- Een enkelzijdige klophengst kan wel vruchtbaar zijn, omdat de ene testikel normaal kan functioneren
- Een klophengst is lastiger te castreren

Hoogte

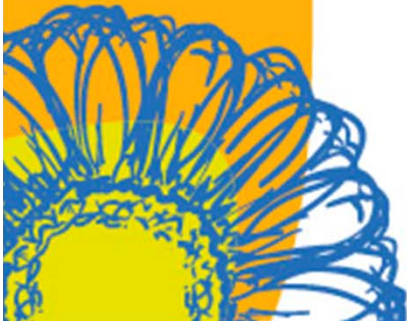
In het signalement wordt de schofthoogte van een paard vermeld. Naast de schofthoogte wordt soms ook de pijpomvang gemeten.

Schofthoogte meten

- Het paard moet vierkant staan (alle benen dragend)
- Het paard staat op een vlakke, harde ondergrond
- Het paard wordt gemeten op het hoogste punt van de schoft
- Het beste is een meetstok met een waterpas

Hoogte

Stokmaat =
schofthoogte gemeten
loodrecht van af de
grond

Ras

Wat is een ras? Om dat duidelijk te maken is het handig als je de taxonomie (=opbouw) van de soort kent.

Bij paarden:

Rijk: dieren

Klasse: zoogdieren

Orde: onevenhoevigen (paard, zebra, ezel, muildier, neushoorn, tapir)

Familie: paardachtigen (paard, zebra, ezel, muildier)

Geslacht: *Equus* (wild paard, przewalskipaard, gedomesticeerd paard)

Soort: *Equus ferus caballus* (gedomesticeerd paard)

Ras: bijvoorbeeld een fries paard, een fjord, etc

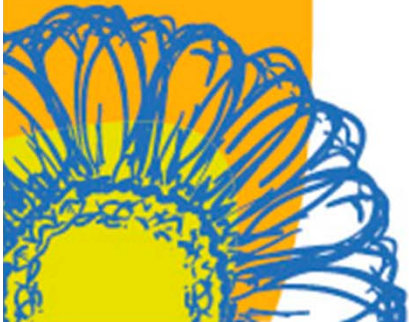
Een ras is dus een **groep dieren** binnen een bepaald **soort dieren**.

Ras

Bijvoorbeeld:

- Een ras is een groep dieren
  - *fries*
- Binnen een bepaalde soort dieren
  - *paard*
- Bij onderlinge kruising worden erfelijke eigenschappen door gegeven
  - *Bouw / zwarte kleur / veel behang*

Ras

Fries

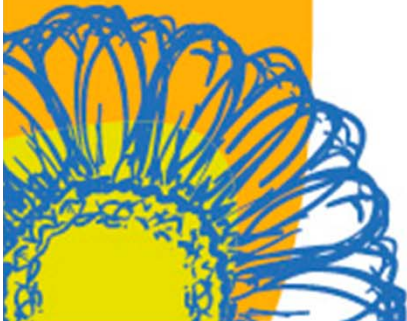

Tinker x Fries

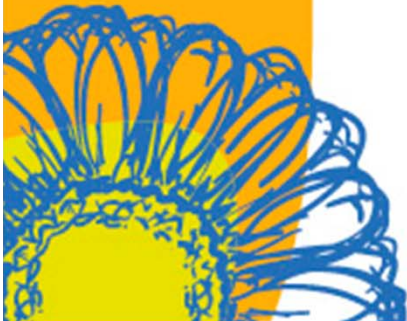
Ras

- Paarden en pony's onderscheiden zich door raskenmerken
- Sommige rassen hebben uitgesproken raskenmerken, andere rassen zijn minder herkenbaar
- Specifieke rassen worden ook herkend door mensen die weinig van paarden weten

Ouderdom

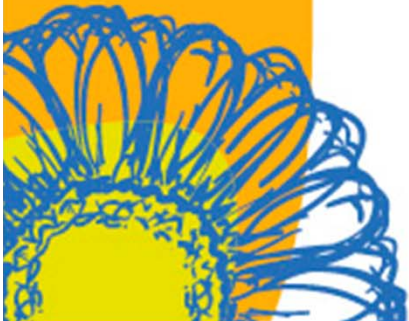
- Aan uiterlijke kenmerken is alleen te zien of het om een jong paard of een heel oud paard gaat
- Om de tussengelegen leeftijden te weten te komen wordt gebruik gemaakt van kenmerken en veranderingen aan de snijtanden van de (onder)kaak

Ouderdom: veulen

Een veulen is te herkennen aan:

- Wigvormig hoofd
- Korte staart
- Hoog op de benen

Ouderdom: oud paard

- Een oud paard is te herkennen aan:
- Ingevallen oogkassen
- Grijze haren
- Doorgezakte rug

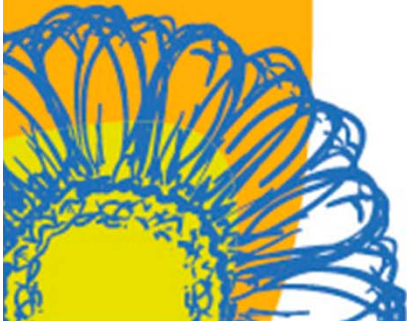
Ouderdom: gebit

- Bij veulens verschijnen de veulentanden in de volgorde: binnentanden, middentanden, buitentanden
- Vervolgens “vullen” deze tanden zich in de zelfde volgorde
- Daarna wisselen deze tanden en worden ze vervangen door paardentanden
- Deze “vullen” zich ook weer en slijten volgens een bepaald patroon

Kleur

- Met kleur wordt bedoeld, de kleuren van de dekharen van het paard
- De kleur van de staart, de manen en de vetlokken kan daarbij een belangrijke rol spelen
- Er zijn drie basiskleuren: zwart, bruin en vos

Kleur: zwart

- De dekharen en de beschuttende haren zijn zwart
- In de zomer kunnen de dekharen verkleuren onder invloed van de zon
- Er kunnen witte aftekeningen voorkomen
- Er komen verschillende nuances voor, zoals koolzwart en vaalzwart

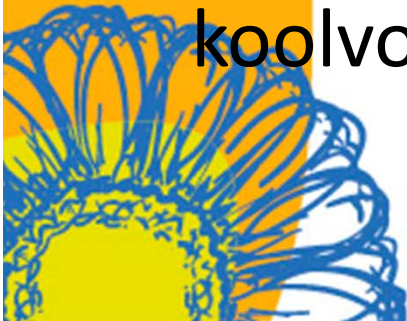
Kleur: bruin

- De dekharen zijn bruin
- De beschuttende haren en de onderbenen zijn zwart
- Er kunnen witte aftekeningen voorkomen
- Er zijn verschillende nuances, zoals reebruin, donkerbruin en zwartbruin

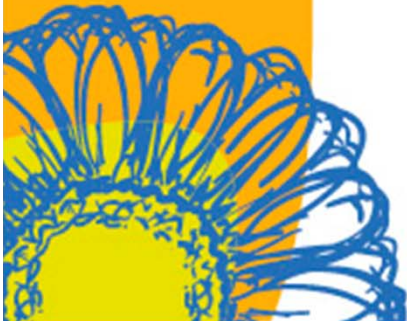
Kleur: vos

- De dekharen zijn bruin
- De beschuttende haren hebben dezelfde kleur, of ze zijn lichter
- Er zijn verschillende nuances zoals koffievos, goudvos en zweetvos, koolvos

Wijzigingsfactor

- De kleur van een paard wordt bepaald door de basiskleur.
- Er kan echter sprake zijn van een *wijzigingsfactor* die mede de kleur bepaalt

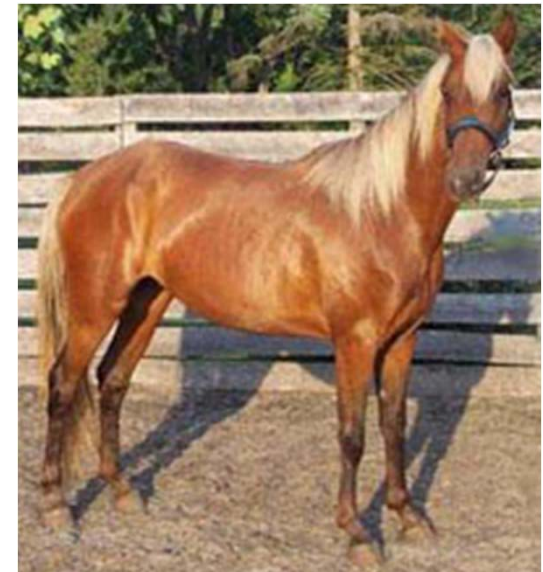
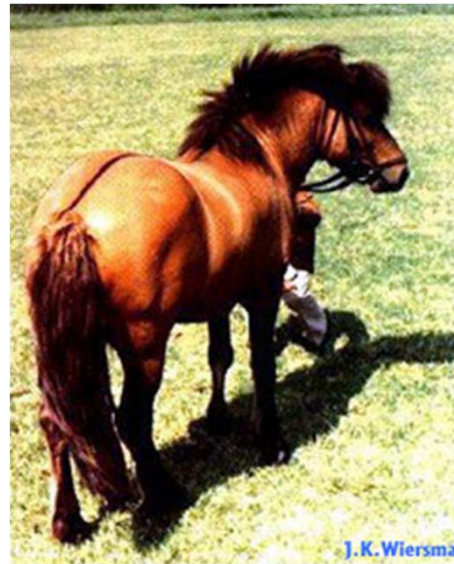
Wijzigingsfactor

Wijzigingsfactor

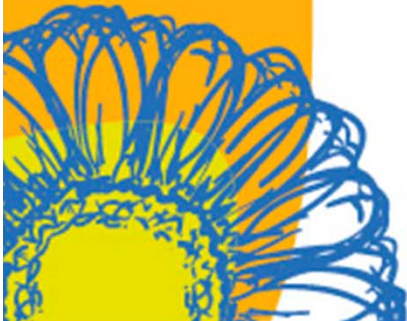
Wijzigingsfactor

Verdunningsfactor

De kleur van het paard kan ook bepaald worden door een verdunningsfactor

De verdunningsfactor verandert en/of vermindert de pigmentwerkzaamheid in huid en haar, waardoor de basiskleur lichter wordt

Verdunningsfactor

Evaluatie

Aan het eind van de les kun je:

- uitleggen waar GHROKA voor staat
- uitleggen hoe je het geslacht van een paard kunt vaststellen
- uitleggen hoe je de schofthoogte van een paard kunt vaststellen
- het verschil tussen ras en type beschrijven
- uitleggen hoe je de ouderdom kunt inschatten
- verschillende kleuren herkennen en beschrijven

Bronnen

Hermens, E. (2004) *Paard & Gezondheid huid, haar en hoeven*. Veticare BV, Vianen

